

Sygn. akt: I C 1087/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 06 marca 2014 r.

Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie w I Wydziale Cywilnym

w składzie:

Przewodniczący: **SSR Radosław Tukaj**

Protokolant: Marek Maśniak

po rozpoznaniu w dniu 27 lutego 2014 r. w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **J. G. i W. A.**

przeciwko (...) **spółce akcyjnej z siedzibą w W.**

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powodów J. G. i W. A. kwoty po 2.419,01 zł / dwa tysiące czterysta dziewiętnaście złotych jeden grosz/ wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 lipca 2011 r. do dnia zapłaty;

II. oddala powództwo w pozostałej części;

III. zasądza od pozwanego na rzecz powodów kwoty po 1.312,50 zł /jeden tysiąc trzysta dwanaście złotych pięćdziesiąt groszy/ tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje zwrócić pozwanemu ze środków Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie kwotę 331,15 zł /trzysta trzydzieści jeden złotych piętnaście groszy/ tytułem nadpłaconej części zaliczki.

Sygn. akt: I C 1087/13

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 08 listopada 2011 roku powodowie J. G. i W. A. wnieśli o zasądzenie od pozwanego (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. na ich rzecz w częściach równych kwoty 6.153,47 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 lipca 2011 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie kosztów procesu.

Wyrokiem z dnia 15 czerwca 2012 roku wydanym w sprawie sygn. akt: I C 1855/11 Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie zasądził od (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz J. G. i W. A. solidarnie kwotę 6.153,47 złotych wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 lipca 2011 roku do dnia zapłaty oraz kwotę 1.525,00 złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania.

Wyrokiem z dnia 14 stycznia 2013 roku wydanym w sprawie sygn. akt: V Ca 2701/12 Sąd Okręgowy w Warszawie uchylił wyrok z dnia

15 czerwca 2012 roku wydany w sprawie o sygn. akt I C 1855/11 w punkcie I. ponad kwotę 1.149,99 złotych wraz z odsetkami oraz w punkcie II. w całości i w tym zakresie sprawę przekazał Sądowi Rejonowemu dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie do ponownego rozpoznania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny.

W dniu 09 czerwca 2011 roku w W. przy rondzie (...), kierujący pojazdem marki (...) o numerze rejestracyjnym (...) W. M. nie ustąpił pierwszeństwa przejazdu i uderzył prawym przodem w prawy bok pojazdu marki (...) o numerze rejestracyjnym (...), kierowanego przez J. G. (zgłoszenie szkody – k. 1-5 akt szkody).

Współwłaścicielami pojazdu marki (...) byli J. G. i W. A. (kserokopia dowodu rejestracyjnego – k. 24-26 akt szkody).

Sprawca kolizji W. M. był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W. (bezsporne).

W dniu 10 czerwca 2011 roku W. A. i J. G. zgłosili szkodę w (...) S.A. w W. (zgłoszenie szkody – k. 1-5 akt szkody).

Po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego (...) spółka akcyjna z siedzibą w W. przyznał na rzecz W. A. i J. G. odszkodowanie w łącznej kwocie 2.889,91 złotych, (pismo – k. 53, k. 81 akt szkody, kalkulacje naprawy – k. 44-46, k. 72-74 akt szkody).

J. G. i W. A. zlecili (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wykonanie prywatnej kalkulacji kosztów naprawy należącego do nich pojazdu.

W przedmiotowym kosztorysie łączny koszt naprawy uszkodzonego samochodu został określony na kwotę 7.708,89 złotych (kalkulacja naprawy – k. 5-10). J. G. poniósł koszt wykonania wskazanej ekspertyzy prywatnej w kwocie 184,50 złotych (faktura – k. 18).

Stawki za 1 rbh stosowane przez autoryzowane serwisy naprawcze na terenie W. i okolic w czerwcu 2011 roku wynosiły: stawka mechaniczno-blacharska – 150 złotych/rbh oraz stawka lakiernicza – 150 złotych/rbh. Wysokość rzeczywistych kosztów naprawy samochodu marki (...) o numerze rejestracyjnym (...) dokonanej w autoryzowanym zakładzie naprawczym wyniósł 7.543,43 złotych (opinia biegłego P. H. – k. 127-134).

Powyższy stan faktyczny w sprawie został ustalony na podstawie załączonych do akt niniejszej sprawy oraz do akt szkody, a wskazanych wyżej dokumentów oraz na podstawie opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego P. H. (k. 127-134).

Autentyczność wskazanych dokumentów, w świetle rozważenia zebranego materiału dowodowego, nie budziła wątpliwości i nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania.

Sąd podzielił wnioski zawarte w opinii biegłego sądowego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego. W ocenie Sądu opinia zasługiwała na uwzględnienie, została bowiem sporządzona rzetelnie i dokładnie, udzielała wyczerpujących odpowiedzi na zadane pytania. Nie zachodziły przy tym żadne powody osłabiające zaufanie do wiedzy, kompetencji, doświadczenia czy bezstronności sporządzającego ją biegłego. Podkreślić należało, że opinia ta nie została zakwestionowana przez żadną ze stron.

Sąd zważył, co następuje.

Powództwo zasługiwało na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z treścią przepisu art. 415 k.c., kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę, obowiązany jest do jej naprawienia. Stosownie zaś do treści art. 805 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swojego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego

w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Z kolei w myśl art. 822 § 1 i 4 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony.

W przedmiotowej sprawie pozwany nie kwestionował swojej odpowiedzialności z tytułu umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej w zakresie żądania powodów odszkodowania. Nie kwestionował również okoliczności faktycznych przedstawionych przez stronę powodową w pozwie. Podnosił jedynie, że wypłacone odszkodowanie wyczerpywało w całości roszczenie powodów. Stanowisko pozwanego nie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd zważył, że pojęcie szkody obejmuje ujemne dolegliwości powstałe w wyniku czyjegoś bezprawnego działania i przy szkodzie o charakterze materialnym dotyczy przede wszystkim uszczerbku powstałego w majątku poszkodowanego. Stosownie do treści przepisu art. 361 k.c., zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła, przy czym naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono. Jak natomiast stanowi przepis art. 363 § 1 k.c., naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże, gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu. Z powyższego jednoznacznie wynika, że szkoda sprowadza się do ogółu dolegliwości powstałych w wyniku uszczuplenia majątku poszkodowanego.

W myśl § 2 cytowanego wyżej przepisu, jeżeli naprawienie szkody ma nastąpić w pieniądzu, wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalenia odszkodowania, chyba że szczególne okoliczności wymagają przyjęcia za podstawę cen istniejących w innej chwili.

Kodeks cywilny wprowadza zasadę pełnego odszkodowania przewidującą, że należne poszkodowanemu odszkodowanie powinno odpowiadać wysokości doznanej przez niego szkody, rekompensować mu uszczerbek, jaki dotknął jego prawnie chronione dobra i interesy. Szkoda, w rozumieniu art. 361 k.c., może występować w dwojakiej postaci – po pierwsze może ona obejmować straty, które poszkodowany poniósł (damnum emergens) albo też utratę korzyści, które mógłby on osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (lucrum cessans). Pod pojęciem damnum emergens przyjęto ujmować każde pogorszenie sytuacji majątkowej poszkodowanego wskutek zmniejszania się posiadanych aktywów lub też zwiększania jego pasywów. Zmniejszanie aktywów następuje poprzez utratę, ubytek lub zniszczenie poszczególnych elementów majątkowych, które dotąd przysługiwały poszkodowanemu, zatem omawiana postać szkody oznacza pomniejszenie strony czynnej majątku. Podkreślenia wymaga, że omawiana postać szkody zawiera w sobie także zwiększenie się tych zobowiązań poszkodowanego, których powstanie lub powiększenie się ich rozmiaru stanowi skutek zdarzenia przypisanego osobie zobowiązanej do naprawienia szkody. Szkoda w postaci lucrum cessans ma charakter hipotetyczny, gdyż w ramach tego pojęcia poszukiwana jest odpowiedź na pytanie, jak kształtowałyby się stan praw i interesów poszkodowanego, gdyby nie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Nie ulegało przy tym wątpliwości, że należy uwzględnić w takim wypadku tylko takie następstwa w majątku poszkodowanego, jeśli oceniając rzecz rozsądnie, według doświadczenia życiowego, w okolicznościach danej sprawy dałoby się przewidzieć, że wzbogaciłby majątek poszkodowanego (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 19 września 2012 roku, I ACa 449/12).

W niniejszej sprawie powodowie dochodzili (pro rata parte) zapłaty tytułem poniesionych kosztów naprawy uszkodzonego pojazdu w zakresie, w jakim nie zostały one zwrócone przez pozwanego z ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej sprawcy szkody.

W wyroku z dnia 05 listopada 1980 roku, III CRN 223/80, OSNC 1981, nr 10, poz. 186, Sąd Najwyższy stwierdził, że przywrócenie rzeczy uszkodzonej do stanu poprzedniego polega na doprowadzeniu jej do stanu używalności w takim zakresie, jaki istniał przed wyrządzeniem szkody. Jeżeli do osiągnięcia tego celu konieczne jest użycie nowych

elementów, to poniesione na nie wydatki wchodzi w skład kosztów naprawienia szkody przez przywrócenie rzeczy do stanu poprzedniego.

W konsekwencji, powyższe wydatki obciążają osobę odpowiedzialną za szkodę. Zwiększenie wartości rzeczy (samochodu) po naprawie można by uwzględnić tylko wówczas, gdyby chodziło o wykonanie napraw takich uszkodzeń, które istniały przed wypadkiem albo ulepszeń w stosunku do stanu przed wypadkiem.

W opinii biegłego sądowego weryfikacji poddane zostały obie kalkulacje, przedstawione zarówno przez pozwanego jak i przez powodów. Biegły sądowy w pisemnej opinii wskazał, że stawka za 1 rbh stosowana przez autoryzowane zakłady naprawcze na terenie W. i okolic w 2011 roku za prace mechaniczno-blacharskie wynosiła 150,00 zł z VAT, co stanowiło koszt robocizny ekonomicznie uzasadniony.

Należało odmówić słuszności argumentom pełnomocnika powodów, że powinni oni otrzymać odszkodowanie w wysokości odpowiadającej stawce za 1 rbh ustaloną w drodze wyliczenia dołączonego do pozwu. Sąd zważył, że wyliczenie to miało charakter hipotetyczny i de facto warunkowało uwzględnienie powództwa w sprawie, aczkolwiek nie w pełnej wysokości. W sytuacji, w której strona powodowa przedłożyłaby Sądowi fakturę za dokonaną naprawę zawierającą określone stawki za prace blacharsko-lakiernicze i stawki za 1 rbh, a nadto jeśli pozwany nie zdołałby wykazać, że przy wyborze warsztatu naprawczego powód zachował się nielojalnie (wybierając np. najdroższy w okolicy), powództwo podlegałoby uwzględnieniu w oparciu o treść przepisu art. 361 § 1 i 2 k.c., w wysokości wykazanej stosownymi dokumentami potwierdzającymi dokonaną naprawę pojazdu. W sprawie niniejszej powodowie wybrali formę naprawy polegającą na dokonaniu hipotetycznego wyliczenia kosztów naprawy pojazdu, stąd kwota przez nich przedstawiona musiała zostać zweryfikowana stosownym wyliczeniem sporządzonym przez biegłego sądowego.

W ocenie Sądu stronie powodowej należała się łącznie kwota 4.653,52 złotych, stanowiąca różnicę pomiędzy kosztami naprawy ustalonymi przez biegłego

(7.543,43 złotych), a kwotą wypłaconego odszkodowania (2.889,91 złotych). Podkreślenia wymagało, że obowiązek naprawienia szkody przez wypłatę odpowiedniej sumy pieniężnej powstaje z chwilą wyrządzenia szkody i nie jest uzależniony od tego, czy poszkodowany dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle zamierza ją naprawić; odszkodowanie bowiem ma wyrównać uszczerbek majątkowy powstały w wyniku zdarzenia wyrządzającego szkodę istniejący od chwili wyrządzenia szkody do czasu, gdy zobowiązany wypłaci poszkodowanemu sumę pieniężną odpowiadającą szkodzie ustalonej w sposób przewidziany prawem

(tak również Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 15 listopada 2001 roku,

III CZP 68/01). Przy takim rozumieniu szkody i obowiązku odszkodowawczego nie miało znaczenia, jakim kosztem poszkodowany faktycznie dokonał naprawy rzeczy i czy w ogóle to uczynił albo zamierza uczynić. Dlatego, dla określenia wysokości odszkodowania należnego poszkodowanemu od zakładu ubezpieczeń za szkodę wynikającą z uszkodzenia pojazdu w wypadku komunikacyjnym, nie ma znaczenia fakt, że poszkodowany nie wykonał jeszcze naprawy pojazdu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 czerwca 1988 roku, I CR 151/88, OSNC 2002, nr 6).

Ponieważ odszkodowanie za szkodę poniesioną w wyniku uszkodzenia pojazdu mechanicznego należącego do poszkodowanego nie będącego podatnikiem podatku VAT, ustalone według cen części zamiennych i usług koniecznych do wykonania naprawy pojazdu, obejmuje mieszczący się w tych cenach podatek VAT (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2001 roku, OSNC 2002, nr 6,

poz. 74), Sąd, przyznając każdemu ze współwłaścicieli uszkodzonego samochodu kwoty po 2.419,01 złotych, miał na względzie koszt brutto uzasadnionej ekonomicznie naprawy wynikającej z opinii biegłego sądowego.

Sąd zważył nadto, że odszkodowanie przysługujące z umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów może – stosownie do okoliczności sprawy – obejmować także koszty ekspertyzy wykonanej na zlecenie poszkodowanego (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2004 roku,

III CZP 24/04). W ocenie Sądu zatem w niniejszej sprawie należało uwzględnić koszty prywatnej ekspertyzy sporządzonej na zlecenie powodów uznając, że stanowiła ona dokument istotny dla dochodzenia odszkodowania w niniejszej sprawie, gdyż wykazywał on przynajmniej wysokość hipotetycznej szkody, jaką powodowie powinni byli

otrzymać od pozwanego, a nadto dokument, do którego mógł odnieść się biegły sądowy przy sporządzaniu opinii na zlecenie Sądu.

Rozstrzygnięcie w przedmiocie odsetek ustawowych oparto na treści przepisu art. 481 § 1 i 2 k.c. Stosownie do przepisu art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni, licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego zawiadomienia o szkodzie. W niniejszej sprawie jako datę liczenia tego terminu należy przyjąć dzień 10 czerwca 2011 roku, tj. datę zgłoszenia szkody przez powodów w (...) S.A. w W.. Odsetki od odszkodowania należne im były zatem od dnia następnego po upływie 30-dniowego terminu, tj. od dnia 10 lipca 2011 roku (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2002 r., V CKN 1331/00).

W niniejszej sprawie Sąd w przeważającej części uwzględnił powództwo wytoczone przez W. A. i J. G., dlatego też to pozwany był tą stroną procesu, która przegrała przedmiotową sprawę, a zatem obowiązana była zwrócić powodom poniesione przez nich koszty procesu.

Warunkiem zasądzenia kosztów procesu od strony przegrywającej na rzecz przeciwnika jest zgłoszenie żądania, który w niniejszej sprawie został spełniony, albowiem wniosek taki został zgłoszony w pozwie. W skład kosztów należnych stronie powodowej wchodziły: wynagrodzenie radcy prawnego w kwocie 1.200,00 złotych tytułem zastępstwa procesowego w postępowaniu przed Sądem I instancji (§ 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.)) oraz wynagrodzenie radcy prawnego w kwocie 600,00 złotych tytułem zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym (§ 12 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 6 pkt 4 powołanego rozporządzenia), opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17,00 złotych, opłata sądowa od pozwu w kwocie 308,00 złotych oraz zaliczka na poczet kosztów opinii biegłego w kwocie 500,00 złotych.

W punkcie IV wyroku Sąd nakazał zwrócić pozwanemu ze Skarbu Państwa kwotę 331,15 złotych tytułem nadpłaconej części zaliczki na poczet kosztów związanych z dopuszczeniem dowodu z opinii biegłego sądowego (art. 84 ust. 1 u.k.s.c.).

Z przytoczonych wyżej względów Sąd orzekł jak w sentencji.

Zarządzenie:

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikom stron.

20.03.2014 r.